

dat hij inderdaad een bijdrage levert tot een positieve waardering van de huisarts; een positieve waardering, die de huisarts vooral zelf ten aanzien van zijn eigen beroep moet hebben. Vanuit een gevoel van eigen waarde kan hij pas goed zijn rol in het hele maatschappelijke bestel gaan spelen; dan kan blijken, dat „de anderen” ons nog niet zo erg onderwaarderen zoals we wel eens vrezen. Men leze bijvoorbeeld het zojuist verschenen proefschrift van Trimbos over „De geestelijke gezondheidszorg in Nederland”. In het geheel van de gezondheidszorg wordt door deze psychiater wel degelijk een plaats voor de huisarts ingeruimd. (Ten dele op grond van argumenten, die door Buma zijn geleverd!) Het is echter aan ons eventueel bestaande verwachtingen waar te maken. Of er dan geen bezwaren bestaan tegen het boek van Buma? Die zijn er inderdaad. Mijn belangrijkste bezwaar is, dat het te omslachtig en te weinig helder is. Er worden vaak te veel woorden gebruikt om iets te zeggen. Juist bij dit boek is dit een groot bezwaar, omdat het wel zeer gewenst is, dat het door vele huisartsen gelezen zal worden, waarbij echter de

kans bestaat, dat zij er, in hun schaarse vrije ogenblikken, niet gemakkelijk doorheen zullen komen. Toch zou dit laatste te betreuren zijn. Men zou verder als bezwaar kunnen aanvoeren, wat de schrijver trouwens zelf al gedaan heeft, dat het onderzoek op te weinig observaties is gebaseerd. Ik vind dit echter geen groot bezwaar, omdat aanvullende onderzoeken toch nodig zijn. Ook zal men dit boek op de goede wijze moeten hanteren. Er wordt wel eens wat veel gedefinieerd. Volgens Rümke kan er pas een goede definitie worden gegeven aan het einde van een onderzoek en niet aan het begin. Wij zullen dus de vele definities en omschrijvingen voornamelijk als werk-hypothesen moeten hanteren en niet als nu reeds vaststaande feiten. Misschien zal de werkelijke ontwikkeling anders zijn dan door Buma geschetst; dat neemt echter niet weg, dat het door hem geschrevene toch een goede gids en vooral een goed uitgangspunt voor verdere gedachtenwisseling zal kunnen zijn. Al met al, ondanks deze bezwaren, een boek, dat door alle huisartsen en vele anderen moet worden gelezen.

Dr. J. C. van Es

NEDERLANDS HUISARTSEN GENOOTSCHAP

HUISHOUDELIJK GEDEELTE N.H.G.-CONGRES

Ter aanvulling van de agenda voor het huishoudelijk gedeelte van het te Utrecht op 21 november te houden N.H.G.-congres deelt het bestuur van het N.H.G. met betrekking tot punt 10 van deze agenda (bestuursverkiezing) mede, dat het ter voorziening in een vacature in het bestuur kandidaat stelt: J. J. M. Michels, huisarts te Wagenberg.

P. den Duyn, secretaris

VAN HET BESTUUR

N.H.G.-onderzoek 1960

Abortusonderzoek in de huisartsenpraktijk

Op 1 januari 1960 zal worden begonnen met een nieuw landelijk onderzoek met als onderwerp: „De abortus en de dreigende abortus in de huisartsenpraktijk”. Het bestuur van het Nederlands Huisartsen Genootschap heeft een werkgroep, bestaande uit vertegenwoordigers van de Commissie Wetenschappelijk Onderzoek en van de Studiegroep Obstetrie en Gynaecologie, geïnstalleerd om dit onderzoek te leiden.

Het doel van het onderzoek is:

- 1 Een indruk te krijgen van de frequentie van de abortus in verhouding tot het aantal levendgeborenen;
- 2 enig inzicht te verwerven in de gevolgde methodiek bij de behandeling van de dreigende abortus en zo mogelijk de waarde van de behandelingsmethoden te vergelijken;
- 3 een overzicht te krijgen van de wijze waarop de huisarts de abortus behandelt, met daarbij een vergelijking van de verschillende methoden.

Het enquêteformulier, dat bij het in gang zijnde proefonderzoek wordt gebruikt, werd ingesloten bij de convocatie voor het N.H.G.-congres, zodat de leden van het N.H.G. reeds werden geïnformeerd omtrent de te volgen werkwijze. Huisartsen, niet leden van het Genootschap, die zich voor dit onderzoek interesseren, kunnen een exemplaar van het enquêteformulier aanvragen.

Ieder, die aan dit landelijk onderzoek wenst deel te nemen, wordt verzocht zich terstond op te geven bij de secretaris van de werkgroep, W. J. J. Ligtenberg, Vossendijk 31, Nijmegen.

De leden van de werkgroep,

Dr. F. J. A. Huygen	P. A. Roorda
W. J. J. Ligtenberg	Dr. W. Vasbinder

WAT DOEN DE CENTRA VAN HET N.H.G.?

In deze „kanttekeningen”, die in het niet-wetenschappelijke deel van „huisarts en wetenschap” onder het hoofd Nederlands Huisartsen Genootschap verschijnen, wordt getracht de schijnwerper te richten op genootschapszaken, die elk lid aangaan.

Het genootschap omvat drieëntwintig centra, waarvan enkele naar ledental zo klein zijn, dat zij te identificeren zijn met een studiegroep. De verdeling in centra is geografisch (naar analogie van de maatschappij-afdelingen) bepaald, waarbij soms een gehele provincie een centrum vormt; bijvoorbeeld Friesland, Groningen, Drente en Zeeland.

In de afgelopen twee jaren is wel gebleken, dat het centrum vele functies heeft. Het heeft niet alleen een administratieve, maar ook een coördinerende en organiserende taak. In een naar ledental klein centrum — ik denk bijvoorbeeld aan het centrum Zeeland — bestaan uiteraard andere problemen dan in een naar ledental groot centrum van kleine geografische afmeting, zoals Amsterdam. Toch hebben beide ervoor te zorgen, dat lokale studiegroepen worden gevormd en gaan functioneren. Men moet ernaar streven, dat in dit derde jaar

NAALDBANDEN

*voor de TWEEDE jaargang
van „huisarts en wetenschap”
zijn verkrijgbaar
tegen de prijs van f 3,75.*

★

*In deze banden kan men zelf,
dus zonder verdere kosten
voor inbinding,
de tekstpagina's van de
tweede jaargang bijvoegen.*

★

*Banden kunnen worden aangevraagd
door middel van storting
van f 3,75 op postgiro no. 2906
van Rotterdamse Bank, Kantoor Rapenburg te Leiden
met vermelding:
„huisarts en wetenschap”
naaldband
2e jaargang*

van het bestaan van het N.H.G. elk lid deel uitmaakt van een lokale studiegroep. Deze opgave zal ongetwijfeld zware eisen stellen aan de centrumbesturen; vaak zal men er alleen in slagen het doel te bereiken door de mensen persoonlijk op te zoeken, door contactpersonen bijeen te brengen voor een bespreking over de te volgen werkwijze of door introductie van leden in een bestaande studiegroep, zodat zij op deze wijze kennis kunnen nemen van de werkzaamheden.

Het zal voor een goede informatie van de centrumbestuurders, maar ook voor de individuele leden, nuttig zijn, wanneer in „huisarts en wetenschap” in de rubriek „Uit de centra” regelmatig verslag wordt uitgebracht over de verschillende activiteiten. Misschien dat hierdoor inductie van initiatieven ontstaat, ideeën worden uitgewisseld en wordt bevorderd, dat ieder lid dit jaar deelneemt aan de werkzaamheden van een studiegroep.

De redactie doet een ernstig beroep op de centrumsecretarissen en de studiegroeprapporteurs ervoor zorg te dragen, dat in deze rubriek regelmatig aan de lezer informatiemateriaal kan worden aangeboden. H.

UIT DE CENTRA

Centrum Rotterdam en Omstreken

Verslag van de Contactbijeenkomst met de vertegenwoordigers van de studiegroepen op vrijdag 16 oktober gehouden in het Artsencentrum Rotterdam

Na de opening door voorzitter Havelaar hield Hofmans namens het N.H.G.-bestuur een korte inleiding, waarin hij allereerst de situatie in den lande schetste wat betreft de zelfwerkzaamheid der leden. Indien men aanneemt dat er 25 à 30 studiegroepen van ongeveer tien leden min of meer regelmatig functioneren, dan volgt hieruit, dat nog vele N.H.G.-leden het lidmaatschap niet in organisatorisch verband beleven en geen actieve bijdrage leveren aan de bestudering en concretisering van de huisartsengeneeskunst. Op zichzelf is dit feit niet verontrustend, doch na drie jaar opbouw van het N.H.G. in voornamelijk organisatorisch verband, dient deze

zelfwerkzaamheid van de leden nu toch wel wat te worden geactiveerd. In feite kan men geen bewust lid zijn zonder deel te nemen aan de werkzaamheden van een studiegroep. Dit is een overtuiging, waarvan de waarde nog niet door iedereen op haar juiste betekenis wordt geschat. Het communiceren over het eigen dagelijkse werk met collegae is voor hen, die hiermede begonnen zijn, een onmisbaar contact geworden.

De vraag, die steeds wordt gesteld, is: „Welke onderwerpen zijn geschikt om besproken en bestudeerd te worden?” Het antwoord hierop is eenvoudig; men moet bestuderen, wat men in de algemene praktijk tegenkomt. Ziet men eenmaal de belangrijkheid van ogenschijnlijk eenvoudige problemen, dan ligt er een enorm terrein braak. Een vaste omschrijving van het werkkerrein is niet te geven, doch essentieel is de bestudering van de specifieke wijze, waarop de huisarts zijn problemen oplost.

Men moet zich ervoor hoeden onderwerpen te behandelen, die kennelijk tot het terrein van een specialist behoren, doch zijn keuze bepalen tot die problemen, waarin de huisarts deskundig is.

Spreeker ging voorts in op de meest gewenste samenstelling en organisatie van een studiegroep. Een aantal van tien personen is gebleken het meest geschikt te zijn. Houdt men maandelijks een bijeenkomst, waarop bij toerbeurt een van de leden een voordracht houdt, dan is ieder eenmaal per jaar aan de beurt, waarvoor men zeker wel de tijd moet kunnen vinden. Belangrijk is een vaste avond in de maand af te spreken en tevens een vroegtijdige convocering met voorafgaande aankondiging van spreker en onderwerp. Elke groep behoort een rapporteur en een discussieleider te hebben. De rapporteur dient van elke voordracht een korte samenvatting van de spreker te ontvangen, iets wat in de praktijk nog al eens op moeilijkheden stuit, aangezien vele leden hun waardevolle ideeën wel gemakkelijk uitspreken, doch minder gemakkelijk op schrift kunnen of willen zetten.

Als voorbeeld van een qua onderwerp en uitwerking goed geslaagde voordracht herhaalde Molendijk zijn reeds in zijn eigen studiegroep gehouden inleiding: „Febriis e causa ignota (?) bij enige kinderen” (wordt gepubliceerd). Uit de reactie van de vergadering bleek men waardering te hebben voor de wijze waarop de spreker zonder hulp van specialist of laboratorium, doch alleen door nauwkeurige waarneming en logische gedachtengang tot een juiste diagnose was gekomen.

Tot slot kwam men tot het eigenlijke doel van deze een- tot tweemaal per jaar te houden contactbijeenkomsten: uitwisseling van ideeën en ervaringen tussen centrumbestuur en studiegroepen. Rapporteurs en discussieleiders van zes studiegroepen waren aanwezig, met name drie Rotterdamse en drie perifere groepen (Schiedam-Vlaardingen, Voorne-Putten en Zuid-Hollandse Eilanden). Over het algemeen bleek men met enthousiasme en vertrouwen het nieuwe seizoen tegemoet te zien. Zo heeft men in de groep Schiedam-Vlaardingen een onderzoek naar de resultaten van de behandeling van otitis media in voorbereiding in samenwerking met twee keel-neus-oorartsen en is te Rotterdam het reeds aangekondigde mastitis-onderzoek nu in het laatste stadium van voorbereiding in samenwerking met de Commissie Wetenschappelijk Onderzoek.

In de afdeling Voorne-Putten bestaat een organisatorische moeilijkheid, daar reeds in ander verband intercollegiaal contact bestaat over de dagelijkse praktijkproblemen en een afzonderlijke N.H.G.-studiegroep als een doublure wordt gevoeld. Een oplossing hiervoor is wellicht het incidenteel uitnodigen van belangstellende collegae niet-N.H.G.-leden als gesprekspartner of deelnemer aan een onderzoek.

Tot slot kwam men tot de conclusie, dat een regelmatig contact tussen centrumbestuur en studiegroepen bij een zo groot Centrum als Rotterdam, onontbeerlijk moet worden geacht voor een doeltreffende opbouw van het genootschap. Voldaan ging men huiswaarts, hetzij dichtbij in de grote stad, hetzij de donkere wegen en dijken op van de Zuid-Hollandse Eilanden, allen verschillend in geaardheid en wijze van praktijkvoering, doch allen evenzeer overtuigd van de noodzaak onze eigen geneeskunst te stuwen in de goede richting.

E. van Westreenen, secretaris

huisarts en wetenschap

3de JAARGANG - NO 3 - NOVEMBER 1959

<i>Inhoud:</i>	blz.
Van de redactiecommissie	53
F. J. A. Huygen: N.H.G. Quo Vadis? (3)	54
J. R. Borst: Vóórkomen en voorkómen van koolmonoxydevergiftiging	58
B. Stokvis: De individuaalpsychologische psychotherapie volgens Adler	64
Boekbespreking	66/74
H. H. W. Hogerzeil: Notities uit de praktijk van de huisarts	67
C. K. V. van Dommelen: Enkele aspecten van de water- en zouthuishouding van het menselijk lichaam	69
Referaten	73
Huishoudelijk gedeelte N.H.G.-congres	75
Van het bestuur	75
Wat doen de centra van het N.H.G.?	75
Uit de centra	76

Redactiecommissie: A. Hofmans, voorzitter, Rotterdam, — G. J. Bremer, Nieuwkoop — K. G. Brühl, Amsterdam — D. C. den Haan, Leiden.

Redactiesecretariaat: Keizersgracht 327, Amsterdam-C.

Administratie: Fa. A. H. Kruyt, Groot Hertoginnelaan 28, Bussum, Telefoon 02959-16155, Postgiro 142554. Abonnement: f 12.50 per jaar. Voor studenten f 7.50 Buitenland f 15.—. Losse nummers f 1.50.

Advertenties kunnen zonder opgaaft van redenen worden geweigerd.